

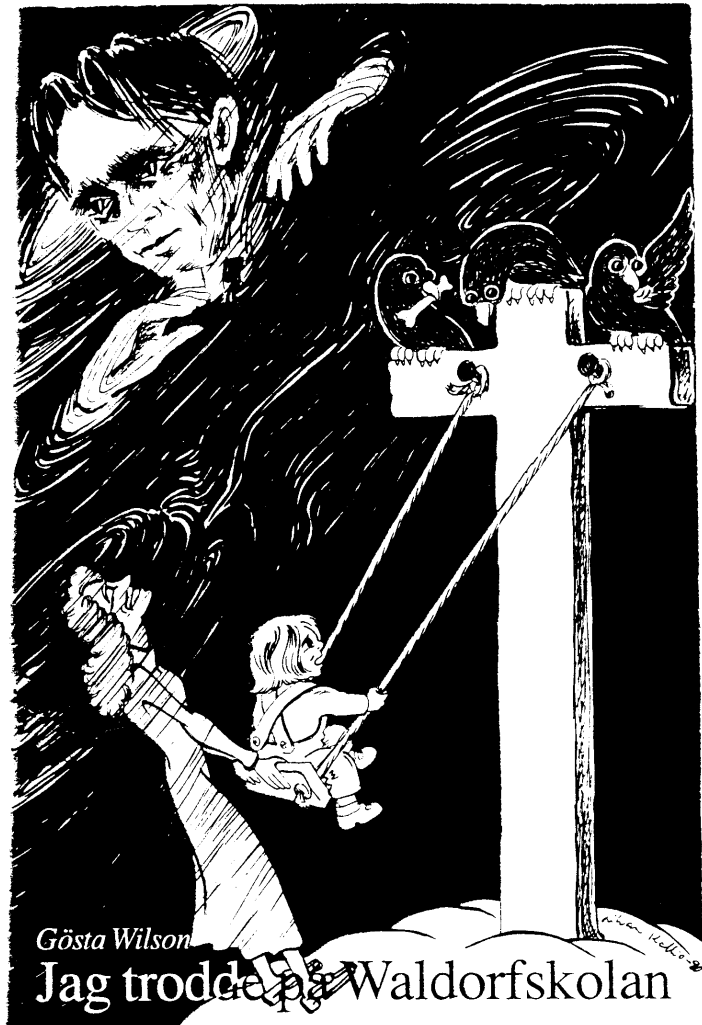
Recension: Jag trodde på Waldorfskolan (Gösta Wilson)

Antroposofin har haft stora framgångar på senare år när det gäller att inrätta skolor i Sverige. Skolorna kallas Waldorf-skolor, efter en skola som grundades av Steiner för personalen vid cigarrettfabriken "Waldorf-Astoria" i förkrigstidens Tyskland.

Waldorf-lärarna säger att de aldrig tar upp antroposofi i sin undervisning, och att skaffa sig insyn i Waldorf-skolans verksamhet är inte lätt. Men i sin bok "Jag trodde på Waldorf-skolan" har Gösta Wilson i Örebro gjort ett aktningvärt försök. Han har en dotter som går i den antroposofiska Johannaskolan, och han har mycket att berätta om sina erfarenheter som Waldorf-förälder.

Wilson har stängt sin panna till blods mot skolans ovilja att över huvud taget diskutera kursplanen, de obligatoriska bönerna, den magiska dansen, den underliga sammanblandningen mellan myt, religion och historia etc. Wilson anser att antroposoferna blandar bort korten för föräldrarna och allmänheten genom en egen terminologi: man kallar skolan konfessionsfri, men menar därmed kristen och antroposofisk, man kallar de obligatoriska bönerna "språk" (morgonspråk t ex), och de magiska riterna heter eurytmi. Det hävdas att eleverna i de lägre klasserna skriver sina läroböcker själva, men det betyder bara att de ordagrant nedtecknar det som läraren dikterar för dem.

Enligt Wilson kan sysslandet med mystik och religion verka ångestskapande på intelligenta och känsliga barn. Lärarna har instruktioner att aldrig diskutera om Bibelns berättelser är sanna eller ej, de skall bara upplevas. Steiners barnpsykologi lär nämligen att det är skadligt för barn om deras kritiska förnuft väcks i förtid, dvs före 14 års ålder. Varför just 14? Jo, det sjunde, fjortonde och tjuvoförsta året är

speciellt viktiga i alla barns utveckling. Det handlar alltså om talmagi, på ett för en icke-antroposof obegripligt sätt hopkopplat med tändernas framväxt...

Wilson har underkastat sig mödan att gå till källorna. Han har läst Steiners egna skrifter (en nog så plägsam uppgift, det vet jag av egen erfarenhet), Waldorf-skolans kursplaner, skolans egen tidning Pa väg mot en ny pedagogik, de bada statliga utredningarna och mycket annat.

Det starkaste intrycket en läsare får av boken är författarens ärlighet: allt

redvisas, även Wilsons egen livsåskådning, så att läsaren må kunna döma själv. Hans slutsats är en förkastelsedom över hela den antroposofiska skolverksamheten, med dess förakt för förnuftet, dess hjältekult, dess tendenser till asketism och dess auktoritetsbundenhet.

Naturligtvis har han rätt i att antroposofin är full av galen-skaper. Men en fråga har han inte kunnat svara helt övertygande på är: Är Waldorf-skolorna aldrig ett bra alternativ till den allmänna skolan? Kanske fungerar dessa skolor med sina engagerade lärare och föräldrar, sin betoning av drama, fantasi och estetik och ett mindre utpräglad prestationstänkande ändå bättre för vissa barn? I bästa fall kan det personliga förhållandet mellan läraren och hans klass säkert ge upphov till trygghet och arbetsglädje. (Om läraren är olämplig blir skadeverkningarna förstås desto värre.)

Wilson's bok handlar bara om en av de över 20 Waldorf-skolorna, och den återspeglar bara en förälders upplevelser. Men med sin ärlighet och sitt engagemang har Gösta Wilson skrivit en bok som bör läsas i varje fall av alla föräldrar som överväger att placera sitt barn i en Waldorf-skola.

Niels Hovmöller

Gösta Wilson: Jag trodde på Waldorfskolan, Vinqåker 1990.

Boken kan beställas från Gösta Wilson, Pl 43170, 70592 Örebro, tel 019-28 02 92. Den kostar ca 55 kr. Författaren ställer också upp som föredragshållare i ämnet.

Folkvetten

Under denna rubrik kommer FOLK-VETTEN - det enda övernaturliga väsen som intar en skeptisk hållning - att kommentera likt och olik i vår otroliga verklighet.

Folkvetten är tecknad av Gunnar Kaj, som också svarar för det diplom som Vetenskap och Folkbildning delar ut till "Årets folkbildare"

Vice statsminister Odd Engström citeras i Sökaren. Han säger att vi är på väg in i Vattenmannens tidsålder, då stora förändringar kan väntas....

UNDRAR JUST OM DEN
DÄR VATTUMANNEN
HAR PARTIBOK?